

Acord
între Republica Moldova și Ungaria
în domeniul securității sociale
Chișinău, 28 noiembrie 2013

Republica Moldova și Ungaria, denumite în continuare Părți contractante, dorind să reglementeze și să dezvolte relațiile dintre cele două state în domeniul securității sociale,

au convenit asupra următoarelor:

PARTEA I
Dispoziții generale

Articolul 1

Definiții

(1) În scopul aplicării prezentului Acord, definiția termenilor va fi:

1. “legislație” - legile, regulamentele și alte prevederi obligatorii universal aplicabile pentru schemele și sistemele de securitate socială, care reglementează domeniul de aplicare prevăzut în Articolul 2 al prezentului Acord;
2. “autoritate competentă” - miniștrii, ministerele sau autoritățile corespunzătoare responsabile pentru schemele și sistemele de securitate socială reglementate de legislația menționată la Articolul 2;
3. “instituție” - instituția sau autoritatea responsabilă pentru aplicarea legislației care reglementează domeniul de aplicare prevăzut în Articolul 2 al prezentului Acord;
4. “organisme de legătură” - organul desemnat de autoritățile competente pentru asigurarea legăturilor reciproce în scopul aplicării prezentului Acord;
5. “perioade de asigurare” - perioadele de contribuție și perioadele asimilate acestora, recunoscute ca atare în conformitate cu legislația Părților contractante;
6. “prestații” - pensiile și alte prestații în bani, precum și toate majorările și ajustările lor conform legislației aplicabile.

(2) Alți termeni și expresii utilizați în prezentul Acord au semnificația atribuită de legislația fiecărei Părți contractante.

Articolul 2
Domeniul de aplicare

(1) Prezentul Acord se aplică următoarelor legislații:

pentru Republica Moldova, legislației de asigurări sociale de stat care reglementează:

- i) obligația de asigurare și plata contribuțiilor care se impun pentru asigurarea socială;
  - ii) pensia pentru limită de vîrstă;
  - iii) pensia de invaliditate cauzată de boli obișnuite;
  - iv) pensia și indemnizația de invaliditate în urma accidentelor de muncă sau cauzată de boli profesionale;
  - v) pensia de urmaș;
- pentru Ungaria, legislației și regulamentelor privind prestațiile de asigurări sociale:
- i) obligația de asigurare și plata contribuțiilor care se impun pentru acoperirea prestațiilor de asigurare socială și prestațiilor de șomaj;
  - ii) plata pensiilor în cadrul asigurărilor sociale.

(2) Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, legislația prevăzută la alineatul (1) al prezentului Articol nu va include tratatele sau alte Acorduri internaționale în domeniul securității sociale care pot fi încheiate între o Parte contractantă și o țară terță, sau legislația adoptată pentru implementarea acestora.

(3) Prezentul Acord se aplică și întregii legislații care consolidează, modifică sau completează legislația prevăzută la alineatul (1).

(4) Prezentul Acord se aplică, de asemenea, legislației și regulamentelor unei Părți contractante care definesc noi scheme sau ramuri de securitate socială. În acest caz, autoritatea

competentă a acestei Părți contractante va notifica modificările către autoritatea competentă a celeilalte Părți contractante.

Articolul 3

Domeniul personal de aplicare

Prezentul Acord se aplică:

- a) tuturor persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației uneia sau ambelor Părți contractante; precum și
- b) tuturor persoanelor ale căror drepturi derivă, conform legislației aplicabile, din drepturile persoanelor prevăzute la punctul (a) al prezentului Articol.

Articolul 4

Egalitatea de tratament

Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, persoanele cărora li se aplică prezentul Acord beneficiază de aceleași prestații și sunt supuse acelorași obligații, în temeiul legislației unei Părți contractante, ca și resortisanții acelei Părți contractante.

Articolul 5

Statutul juridic egal al teritoriilor

(1) Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, prestațiile dobândite conform legislației unei Părți contractante nu pot fi micșorate, modificate, suspendate sau retrase pe motiv că persoana îndreptățită se află pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

(2) Prestațiile menționate la alineatul (1) se plătesc cetățenilor celeilalte Părți contractante în aceleași condiții prevăzute de legislațiile naționale, ca și cetățenilor primei Părți contractante, chiar și în cazul în care aceste persoane se află într-o țară terță.

Articolul 6

Evitarea cumulului de prestații

În baza prezentului Acord nu se poate obține și nu se poate menține dreptul la două sau mai multe prestații sau venituri, provenind din aceeași perioadă de contribuții sociale obligatorii.

Articolul 7

Asimilarea faptelor

Evenimentele în temeiul legislației unei Părți contractante, care au loc pe teritoriul celeilalte Părți contractante și care au efect asupra cuantumului sau dreptului la prestații, vor fi luate în considerare ca și cum acestea ar fi avut loc pe teritoriul primei Părți contractante.

PARTEA A II-A

Dispoziții referitoare la legislația aplicabilă

Articolul 8

Dispoziții generale

Dacă prezenta Parte nu prevede altfel, orice persoană care, indiferent sub ce raport juridic, desfășoară pe teritoriul unei Părți contractante o activitate din care realizează venituri supuse asigurării obligatorii, va fi supusă numai legislației acestei Părți contractante. Acest principiu se aplică, de asemenea, și în cazul în care domiciliul angajatului sau sediul social al angajatorului se află pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

Articolul 9

Dispoziții speciale privind lucrătorii detașați, marinarii, echipajele aeronavelor și funcționarii publici

(1) Dacă un angajat al unui angajator cu sediul central înregistrat pe teritoriul unei Părți contractante este detașat pe teritoriul celeilalte Părți contractante i se va aplica numai legislația primei Părți contractante, ca și când și-ar desfășura activitatea pe teritoriul primei Părți contractante, cu condiția ca durata previzibilă a detașării să nu depășească 24 de luni.

(2) Prevederile alineatului (1) vor fi corespunzător aplicabile lucrătorilor independenți care desfășoară o activitate temporară similară pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

(3) Angajații întreprinderii de transport internațional sau aerian cu sediul pe teritoriul unei Părți contractante, care efectuează transport internațional de pasageri sau mărfuri sunt supuși legislației acestei Părți contractante.

(4) Angajatul care își desfășoară activitatea la bordul unei nave sub pavilionul unei Părți contractante este supus legislației acestei Părți contractante.

(5) Funcționarii publici, angajații din serviciul public sau alte persoane asimilate, care, împreună cu membrii familiei lor sunt detașați de autoritățile sau instituțiile unei Părți contractante pentru a-și desfășura activitatea pe teritoriul celeilalte Părți contractante, sunt supuși legislației Părții contractante care i-a detașat.

Articolul 10

Membrii misiunilor diplomatice și a posturilor consulare

Prezentul Acord nu afectează prevederile Convenției de la Viena din 18 aprilie 1961 privind relațiile diplomatice, sau Convenției de la Viena din 24 aprilie 1963 privind relațiile consulare.

Articolul 11

Excepții de la dispozițiile privind legislația aplicabilă

(1) Autoritățile competente sau organismele desemnate de Părțile contractante, la cererea comună a angajatorului și a angajatului sau a unui lucrător independent prevăd, de comun acord excepții suplimentare de la dispozițiile generale privind legislația aplicabilă din prezentul Acord, cu condiția că persoana respectivă rămîne sau va fi supusă legislației uneia dintre Părțile contractante. În cazul oricărei excepții, caracterul și circumstanțele angajării trebuie să fie luate în considerare.

(2) Angajatul și angajatorul, respectiv lucrătorul independent vor prezenta în scris cererea de scutire acelei Părți contractante a cărei legislație cere să fie aplicată.

Articolul 12

Certificat cu privire la asigurare sau scutire

(1) În cazurile menționate la articolele 9 – 11, certificatul cu durată determinată care indică faptul că persoana angajată este subiect al legislației Părții contractante, se eliberează la cererea comună a angajatului și a angajatorului, sau a lucrătorului independent pe formularul convenit:

în Republica Moldova de către organul de asigurări sociale de stat;

în Ungaria de către organul de asigurări de sănătate.

(2) Certificatul eliberat va fi trimis solicitantului (solicitanților) iar, în cazurile prevăzute la articolele 9 – 11, o copie a certificatului este trimisă la instituția sus-menționată a celeilalte Părți contractante.

PARTEA A III-A

Dispoziții privind prestațiile

Capitolul 1

Asigurarea de accidente

Articolul 13

Accidente de muncă și boli profesionale

(1) Dacă legislația unei Părți contractante prevede că accidentele de muncă sau bolile profesionale anterioare sunt luate în considerare la stabilirea gradului de pierdere a capacității de muncă, ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, ori la stabilirea dreptului la prestații, atunci vor fi luate în considerare și accidentele de muncă sau bolile profesionale în conformitate cu legislația celeilalte Părți contractante.

(2) Instituția competentă de acordare a prestațiilor în legătură cu riscul asigurat stabilește prestația, în conformitate cu legislația aplicabilă, în funcție de gradul de pierdere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.

(3) Pentru Ungaria, dispozițiile alineatelor (1) și (2) ale prezentului Articol se vor aplica numai în cazurile pensiilor de urmaș acordate ca urmare a unui accident de muncă sau unei boli profesionale.

Capitolul 2

Asigurarea cu pensii

Articolul 14

Totalizarea perioadelor de asigurare

(1) Dacă legislația unei Părți contractante condiționează dobândirea, menținerea sau redobândirea dreptului la prestații de realizarea unei perioade de asigurare, și dacă cerințele pentru obținerea dreptului la prestație nu sunt îndeplinite conform legislației uneia dintre Părțile contractante, instituția competentă a acestei Părți contractante ia în considerare perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte Părți contractante, ca și cum ar fi perioade realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică, cu condiția că acestea nu se suprapun.

(2) Suma perioadelor de asigurare care urmează să fie luate în considerare va fi stabilită în conformitate cu legislația celeilalte Părți contractante, în temeiul căreia aceste perioade de asigurare au fost realizate.

(3) În cazul existenței dreptului la prestație integrală conform legislației unei Părți contractante, fără aplicarea alineatului (1) al prezentului Articol, prestația este stabilită de către instituția competentă a acestei Părți contractante, numai conform legislației pe care aceasta o aplică, în baza perioadelor de asigurare luate în considerare.

Articolul 15

Stabilirea prestațiilor parțiale

Dacă persoana este îndreptățită la pensie integrală, stabilită conform legislației unei Părți contractante, numai prin totalizarea perioadelor de asigurare, instituția competentă a acelei Părți contractante va calcula cuantumul pensiei pe care ar trebui să o plătească, dacă s-ar lua în considerare toate perioadele de asigurare în conformitate cu legislația ambelor Părți contractante. Această instituție competentă va plăti doar acea parte a pensiei calculată corespunzător raportului dintre perioadele de asigurare realizate conform legislației acestei Părți contractante și perioadele de asigurare realizate conform legislațiilor ambelor Părți contractante.

Articolul 16

Modalitatea de calcul al prestațiilor

Dacă, în conformitate cu legislația unei Părți contractante, prestațiile sunt calculate în baza venitului asigurat sau a contribuțiilor plătite, instituția competentă a acestei Părți contractante va lua în considerare în exclusivitate venitul asigurat sau contribuția plătită conform legislației proprii.

Articolul 17

Perioada de asigurare mai mică de un an

În cazul în care perioada totală de asigurare realizată conform legislației unei Părți contractante este mai mică de 365 de zile/12 luni - ținând cont că pe baza acestei perioade de asigurare nu se acordă nici un drept la prestații - instituția acestei Părți contractante nu va acorda nici o prestație. În acest caz instituția competentă a celeilalte Părți contractante va lua în considerare această perioadă de asigurare pentru stabilirea dreptului și calcularea prestației, ca și cum ar fi fost realizată conform legislației sale.

PARTEA A IV-A

Aranjamente administrative și dispoziții diverse

Articolul 18

Organisme de legătură

(1) Autoritățile competente vor desemna organismele de legătură și se vor informa reciproc cu privire la acestea.

(2) Organismele de legătură vor facilita comunicarea dintre instituțiile competente ale celor două Părți contractante și își vor acorda sprijin reciproc privind aplicarea Acordului.

(3) Reprezentanții organismelor de legătură se vor întruni periodic pe teritoriul ambelor Părți contractante pentru a discuta subiecte legate de aplicarea Acordului.

Articolul 19

Formulare și proceduri detaliate

(1) Organismele de legătură ale Părților contractante vor conveni de comun acord formularele și procedurile detaliate necesare pentru aplicarea Acordului.

(2) Instituțiile sau organismele de legătură ale Părților contractante pot refuza cererile de

prestație, sau orice cerere, sau certificat dacă acestea nu sunt prezentate în forma / pe formularul convenit.

Articolul 20

Plata prestațiilor

(1) Părțile contractante trebuie să plătească prestațiile direct beneficiarilor, în conformitate cu legislația lor națională.

(2) Instituțiile Părților contractante vor plăti prestațiile lor, fără nici o reținere pentru cheltuielile administrative.

Articolul 21

Schimbul de date statistice

Organismele de legătură ale Părților contractante vor face schimb de date statistice anuale la data de 31 decembrie privind numărul de certificate emise în conformitate cu Articolul 12 și plățile efectuate către beneficiari în conformitate cu prezentul Acord. Aceste date statistice vor cuprinde numărul de beneficiari și valoarea totală a prestațiilor, identificate după tipul prestației plătite în temeiul Acordului. Aceste date statistice vor fi prezentate într-o formă convenită de către organismele de legătură.

Articolul 22

Colaborarea administrativă

(1) Pentru punerea în aplicare a prezentului Acord, autoritățile competente și instituțiile celor două Părți contractante își vor acorda sprijin reciproc cu privire la stabilirea dreptului sau plății prestațiilor în temeiul prezentului Acord, ca și în cazul aplicării propriei legislații. Asistența prevăzută în prezentul Articol va fi acordată fără rambursarea reciprocă a cheltuielilor.

(2) În cazul în care legislația unei Părți contractante prevede că orice document care se depune la autoritatea competentă a acelei Părți contractante va fi scutit, total sau parțial, de taxe sau plăți, inclusiv taxe consulare și administrative, scutirea se va aplica, de asemenea, documentelor corespunzătoare care sunt transmise la autoritatea competentă și instituția celeilalte Părți contractante în vederea aplicării prezentului Acord.

(3) Documentele și certificatele care trebuie prezentate pentru punerea în aplicare a prezentului Acord sunt scutite de autentificarea diplomatică sau consulară. Copiile documentelor care sunt confirmate ca fiind copii autentice și exacte de către o autoritate competentă sau o instituție a unei Părți contractante vor fi acceptate ca fiind copii autentice și exacte de către autoritatea competentă a celeilalte Părți contractante, fără autentificare ulterioară.

(4) Pentru punerea în aplicare a prezentului Acord, autoritățile competente și instituțiile Părților contractante pot comunica direct între ele, precum și cu orice persoană, indiferent de reședința sa. Într-o astfel de comunicare se va folosi una dintre limbile oficiale ale Părților contractante.

Articolul 23

Informații medicale și examinări medicale

(1) Cererea pentru informare și documentare, precum și transmiterea acestora, se va efectua prin intermediul organismelor de legătură a Părților contractante.

(2) Dacă instituția unei Părți contractante solicită ca un reclamant sau un beneficiar cu reședința pe teritoriul celeilalte Părți contractante să fie supus examinării medicale, instituția acestei Părți contractante - la cererea instituției primei Părți contractante - ia măsuri pentru efectuarea examinării. În cazul în care examinarea medicală este utilizată exclusiv de către instituția care o solicită, această instituție va rambursa costurile instituției celeilalte Părți contractante. Însă, în cazul în care examinarea medicală va fi folosită de ambele instituții conform legislației proprii, rambursarea costurilor nu va fi efectuată.

Articolul 24

Egalitatea de tratament a cererilor

(1) În cazul în care o cerere pentru o prestație în temeiul legislației unei Părți contractante se depune la instituția celeilalte Părți contractante, care este în drept să accepte cererea de acordare a unei prestații în temeiul legislației aplicabile, cererea este tratată ca și când ar fi fost prezentată

la instituția primei Părți contractante. Această prevedere se aplică, de asemenea, după caz, și altor cereri, precum și declarațiilor și reclamațiilor.

(2) Autoritatea sau organismul unei Părți contractante, căreia i-a fost adresată o cerere, o declarație sau o reclamație, o va transmite fără întârziere autorității competente sau organismului celeilalte Părți contractante, indicând data recepționării.

(3) O cerere pentru o prestație care urmează să fie acordată în conformitate cu legislația uneia dintre Părțile contractante va fi considerată de asemenea ca și o cerere pentru o prestație care urmează să fie acordată în conformitate cu legislația celeilalte Părți contractante. Această prevedere nu se aplică în cazul în care solicitantul înaintează o cerere explicită privind amânarea stabilirii dreptului la o prestație în bani dobândită în conformitate cu legislația celeilalte Părți contractante.

Articolul 25

Procesarea unei cereri

(1) În cazul în care instituția unei Părți contractante care primește o cerere a unei persoane, referitor la perioadele de asigurare în temeiul legislației celeilalte sau a ambelor Părți contractante, această instituție va transmite cererea prin intermediul organismului de legătură instituției celeilalte Părți contractante, indicând data la care cererea a fost recepționată. Împreună cu cererea, aceasta va transmite, de asemenea, instituției celeilalte Părți contractante:

- a) orice documente disponibile care pot fi necesare instituției celeilalte Părți contractante pentru a stabili dreptul solicitantului la prestație,
- b) formularul care va indica, în mod special, perioadele de asigurare realizate în temeiul legislației primei Părți contractante,
- c) și o copie a propriei sale decizii privind prestația stabilită în cazul în care aceasta a fost emisă.

(2) Instituția celeilalte Părți contractante determină ulterior dreptul solicitantului și, prin intermediul organismului de legătură, notifică decizia sa autorității competente a primei Părți contractante. Împreună cu decizia, dacă este necesar sau la cerere se transmite, de asemenea, instituției primei Părți contractante:

- a) orice documente disponibile care pot fi necesare instituției primei Părți contractante pentru a stabili dreptul solicitantului la prestație,
- b) formularul care va indica, în mod special, perioadele de asigurare realizate în temeiul legislației pe care o aplică.

(3) Autoritatea competentă a Părții contractante la care a fost depusă cerere pentru prestații, verifică informațiile referitoare la solicitant și la membrii familiei sale. Tipul de informații care urmează a fi verificate va fi convenit de către organismele de legătură a celor două Părți contractante.

Articolul 26

Hotărârile cu titlu executoriu și recunoașterea documentelor

(1) Hotărârile instanțelor judecătorești ale unei Părți contractante care intră sub incidența domeniului de aplicare a prezentului Acord, sau certificatele cu titlu executoriu ale instituțiilor sau autorităților cu privire la contribuțiile de asigurări sociale sau alte cereri vor fi recunoscute de către instanțele judecătorești, autoritățile și alte organe ale celeilalte Părți contractante.

(2) Recunoașterea documentelor poate fi refuzată numai în cazul în care contravin legislației sau ordinii publice a Părții contractante pe teritoriul căreia hotărîrea instanțelor judecătorești sau documentul urmează a fi recunoscute.

(3) Hotărârile cu titlu executoriu sau documentele prevăzute la alineatul (1) și recunoscute urmează a fi executate pe teritoriul celeilalte Părți contractante. Procedura de executare urmează a fi efectuată prin aplicarea legislației de executare a acelei Părți contractante pe al cărei teritoriu hotărârile cu titlu executoriu sau documentele în cauză urmează a fi executate. Exemplarele autentice ale hotărîrilor sau documentelor eliberate trebuie să conțină o clauză care atestă executarea.

(4) Creanțele privind contribuțiile datorate instituției unei Părți contractante au, în cadrul

oricărei proceduri de faliment sau executare silită, decontare, lichidare pe teritoriul celeilalte părți contractante, același rang ca și creanțele echivalente de pe teritoriul acestei părți contractante.

Articolul 27

Schimbul de documente și limbile de comunicare

(1) Instituțiile, autoritățile și instanțele judecătorești ale Părților contractante pot, în scopul punerii în aplicare a prezentului Acord și pentru aplicarea legislației în ceea ce privește domeniul de aplicare a prezentului Acord, să comunice direct între ele și cu persoanele în cauză sau reprezentanții lor, în orice limbă oficială a Părților contractante. Instituțiile și organismele de legătură a Părților contractante pot comunica direct între ele și în limba engleză.

(2) Instituțiile, autoritățile și instanțele judecătorești ale Părților contractante nu pot respinge cererile sau documentele care le sunt prezentate, pe motiv că acestea sunt scrise în limba oficială a celeilalte Părți contractante.

(3) Hotărârile instanțelor judecătorești și deciziile vor fi expediate prin poștă, prin scrisoare recomandată, cu confirmarea recepționării acesteia, iar alte documente prin scrisoare recomandată, direct persoanei cu reședința pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

Articolul 28

Protecția datelor cu caracter personal

(1) În cazul în care, în baza prezentului Acord și în conformitate cu legislația aplicabilă în ambele Părți contractante, datele cu caracter personal, inclusiv datele medicale necesare pentru punerea în aplicare a Acordului urmează a fi transferate, în conformitate cu legislația aplicabilă în vigoare pe teritoriile Părților contractante, se aplică următoarele dispoziții:

a) În scopul punerii în aplicare a prezentului Acord și a legislației care intră sub incidența prezentului Acord, datele pot fi transmise de către o Parte contractantă instituției celeilalte Părți contractante. Partea contractantă care primește aceste date le poate prelucra și utiliza în acest scop. În toate celelalte cazuri, datele pot fi transmise altor instituții exclusiv cu acordul prealabil al instituțiilor care le furnizează și în conformitate cu legislația națională aplicabilă acestor instituții.

b) Instituția care primește datele, la cerere și în cazuri particulare, informează instituția care furnizează aceste date despre scopul în care a folosit datele comunicate și rezultatele utilizării lor.

c) Instituția care furnizează datele trebuie să se asigure că datele care urmează a fi trimise sunt corecte, și sunt necesare pentru atingerea scopului prevăzut. În același timp, toate interdicțiile privitoare la furnizarea de date trebuie să fie luate în considerare, în conformitate cu legislația națională a respectivei Părți contractante. În cazul în care devine evident că datele comunicate sunt incorecte, sau nu ar fi trebuit să fie furnizate în conformitate cu legislația în vigoare a Părții contractante emițătoare, instituția care furnizează datele va notifica, fără întârziere instituția primitoare, care le va corecta sau radia, după caz.

d) La solicitarea persoanei în cauză, i se vor acorda informații despre datele proprii și scopul utilizării acestora, despre temeiul juridic și durata de utilizare a lor, și despre cine a primit sau va primi aceste date. Drepturile persoanei în cauză cu privire la informarea despre datele deținute despre el/ea intră sub incidența legislației naționale a Părții contractante a cărei instituție a fost solicitată să ofere informații.

e) Datele personale primite vor fi radiate fără întârziere, atunci când, în conformitate cu legislația Părții contractante care primește aceste date nu mai sunt necesare în scopul pentru care au fost comunicate.

f) Transmiterea și primirea datelor cu caracter personal se înregistrează atât de către instituția care transmite cât și de către cea care primește datele.

g) Atât instituțiile care transmit cât și cele care primesc datele respective trebuie să asigure protecția eficientă a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legislația lor națională, împotriva prelucrării ilicite, inclusiv accesul neautorizat, modificările ilegale și publicarea neautorizată.

h) La cererea persoanei în cauză, atât Partea contractantă care primește cât și cea care transmite datele trebuie să rectifice datele incorecte sau să radieze datele deținute în mod ilegal. Cealaltă Parte contractantă trebuie să fie informată imediat despre aceste rectificări sau radieri.

i) Părțile contractante vor garanta faptul că respectarea cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal prevăzute în prezentul Acord este monitorizată de către o autoritate națională de protecție a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legislațiile respective ale Părților contractante. În caz de încălcare a drepturilor aferente dreptului de protecție a datelor, persoanele afectate vor avea drept de reclamație, inclusiv de recurs în instanță de judecată, în conformitate cu legislația națională ale Părților contractante respective.

(2) Dispozițiile prevăzute la alineatul (1) al prezentului Articol se aplică, de asemenea, și secretelor corporative și comerciale.

Articolul 29

Monedele de plată și rata de schimb

(1) Instituțiile care sunt obligate să furnizeze prestații în temeiul prezentului Acord efectuează plata acestora în moneda oficială a țării lor.

(2) Instituția unei Părți contractante efectuează plățile către instituția celeilalte Părți contractante în moneda oficială a celeilalte Părți contractante, dacă aceasta este liber convertibilă. În caz contrar, plățile se efectuează în altă monedă liber convertibilă.

(3) Dacă o Parte contractantă adoptă noi reglementări cu privire la limitarea regimului de schimb valutar, ambele Părți contractante iau măsuri fără întârziere, în scopul de a asigura transferul sumelor datorate de oricare dintre Părți în temeiul dispozițiilor prezentului Acord.

(4) Transferurile efectuate în conformitate cu prevederile prezentului Acord se efectuează pe baza regulilor care sunt în vigoare pe teritoriul Părților contractante la data efectuării acestora.

Articolul 30

Recuperarea plăților excedentare

Dacă instituția unei Părți contractante a plătit eronat o prestație în bani necuvenită, totalul sumei plătite poate fi dedus dintr-o prestație de același tip, plătită conform legislației celeilalte Părți contractante, în favoarea instituției respective.

Articolul 31

Soluționarea diferendelor

Diferendele apărute la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord vor fi soluționate prin consultări între autoritățile competente ale Părților contractante.

PARTEA A V-A

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 32

Drepturi în baza prezentului Acord

(1) Prezentul Acord nu deschide dreptul la prestații pentru perioada anterioară intrării sale în vigoare.

(2) Deciziile privind prestațiile și legislația aplicabilă, luate în cazuri particulare înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord nu vor împiedica aplicarea acestuia.

(3) Prestațiile stabilite anterior intrării în vigoare a prezentului Acord pot fi reexamineate la cerere, în baza circumstanțelor noi, apărute exclusiv conform prevederilor prezentului Acord.

(4) Dacă în rezultatul reexaminării prevăzute la alineatul (3) nu este posibilă acordarea dreptului la prestații, sau dacă valoarea prestației este mai mică decât ultima sumă plătită pînă la data intrării în vigoare a prezentului Acord, prestația se plătește după cum a fost stabilită anterior.

Articolul 33

Obligații speciale ale Ungariei față de Uniunea Europeană privind prezentul Acord

Prezentul Acord nu va prejudicia în nici un fel obligațiile Ungariei în calitate de stat membru al Uniunii Europene. Prin urmare, prevederile prezentului Acord nu vor fi invocate sau

interpretate în așa fel încât să infirme sau să afecteze în alt mod obligațiile Ungariei impuse de tratatele care stau la baza Uniunii Europene.

Articolul 34

Intrarea în vigoare a prezentului Acord

- (1) Prezentul Acord va fi supus ratificării.
- (2) Părțile contractante se vor notifica reciproc, pe cale diplomatică, despre îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.
- (3) Prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a celei de-a patra luni care urmează după data recepționării ultimei notificări.

Articolul 35

Durata Acordului

- (1) Prezentul Acord se încheie pe o perioadă nedeterminată.
  - (2) Oricare dintre Părțile contractante poate denunța Acordul, pe cale diplomatică, printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți contractante, cu cel puțin trei luni înainte de terminarea anului calendaristic respectiv. Valabilitatea Acordului încetează începând cu prima zi a anului calendaristic următor.
  - (3) În cazul denunțării prezentului Acord, drepturile dobândite și prestațiile acordate în conformitate cu dispozițiile acestuia se mențin. Cererile introduse înainte de încetarea valabilității Acordului vor fi examinate conform prevederilor acestuia, iar plata prestației va fi menținută indiferent de locul șederii pe teritoriul uneia sau altei Părți contractante.
- Drept care, subsemnații, împuterniciți în acest scop, au semnat și sigilat prezentul Acord. Semnat la Chișinău, la 28 noiembrie 2013, în două exemplare originale, fiecare în limbile moldovenească și maghiară, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Republica Moldova

Pentru Ungaria